

Felolós szerkesztő
MURANYI JÓZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1908. NOVEMBER 25.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 271. SZÁM.

Előfizetési árak.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

A mezőgazdaság reformja.

Kassa, nov. 24.

Figyelemreméltó eszméket vetett fel egy fővárosi esti lap vezércikkében Buday Barna országgyűlési képviselő. Kár volna, ha belenyugodnék abba, hogy eszméi efemer életű újságcikkek sorsára kerülnek és rövid egy nap után feledésbe menjenek. Erdemes bővebben foglalkozni azzal a nagyjelentőségű kérdéssel, mely nem csekélyebb tárgyat ölel fel, mint mezőgazdaságunk reformját, — és bár hisszük, hogy Buday Barna még hatékonyabban is propagálja majd az eszméit, nem hagyhatjuk azokat egyelőre sem megjegyzés nélkül.

Magyarország gazdasági életének legdusabb erőforrása a mezőgazdaság, mely annyira tulsúlyban van a többi produktív foglalkozási körök felett, hogy mintegy főjellemben adja meg gazdasági berendezkedésünknek. A földbirtokos osztály az, mely a gazdasági élet rendszerében a legjelentőségtebb helyet foglalja el. Ipar és kereskedelem nem eresztek meg oly messzeágazó gyökereket a magyar talajban, hogy képesek lennének a maguk vezető elemeit oly nagyra növelni, annyira izmossá fejleszteni, mikép ezek tulnőjjenek vagy legalább egyenrangúakká legyenek jelentőségükben a földbirtokos osztállyal. Az industrializmus, merkantilizmus és agrarizmus vetélkedő harcában nyilatkozik meg ez a nemzetgazdaságtani értékkülönbség.

Természetes, hogy az a kiváló vezetőszerp, melyet az agrár osztály foglal el gazdasági, és ennek folyamánaképpen közéletünk összes megnyilvánulásaiban, — csak okozata, következménye annak a nagy gazdasági erőnek, mint oknak, melyet a földbirtokos osztály hazánkban képvisel.

Aki tehát az agrár osztályt erősíteni, fejleszteni kívánja, az ne az okozatnál, — hanem az oknál kezdje ezt a munkát és arra törekedjék, hogy a földbirtok értéktermelését növelje, vagyis a produktivitást fokozza, mert ez az az ősforrás, ahonnan erőt, vagyont, tekintélyt és befolyást lehet meríteni.

Ezek az antecedenciái Buday Barna eszméjének, melyet ő úgy fejt ki, hogy a mezőgazdasággal foglalkozókat arra serkenti, ne kössék le erejüket, idejüket egyéb studiumokkal és más törekvésekkel, hanem foglalkozzanak egyedül csak a mezőgazdasággal, melyet ekkép tudományossá, intenzívvé, — és jövedelmezőbbé tehetnek. Ma a földbirtokos jogot végez és politikában dolgozik ahelyett, hogy intelligenciájának és tudományszeretetének erejét a mezőgazdálkodás termőképesebbé tételére fordítaná. Nem veszi észre, hogy sokkal könnyebben, — szinte automatikusan kerül gazdasági tulsúlyhoz az, aki új értékeket termel s ezáltal gazdagabbá, jelentőségtebbé válik.

A közélet, a politika csak adminisztrálás, a már meglévő értékek egészséges és normális elosztásának az eszköze, míg az új értékek termelése, a produktív munka, új erőforrások létrehozása révén sokkal hatékonyabban hat közre arra, hogy az eddig gyengébb jelentőségű, mert gyengébb erejű egyének megizmósodjanak s befolyásra tegyenek szert.

Valóban nem lehet elég hangosan és nem eléggé gyakran hangoztatni ezt az igazságot, melynek terjesztése és elplántálása nálunk oly annyira szükséges. Hiszen a mi földbirtokos osztályunk csakugyan az adminisztrálásra biz mindent, attól reméli anyomasztó gazdasági helyzetek javulását s nem az egyedüli hasznos panacea-hoz folyamodik, mely általánosan megkönnyítené és idővel szanálná is gazdasági életünk súlyos bajait.

Buday Barna a társadalmi bajok, osztályellentétek megszűnését, vagy legalább enyhülését is attól várja, hogy fokozott ambícióval vesszük magunkat új értékek termelésére, mert így kiküszöbölődne az az általános törekvés, mely a szerzés vágyát arra összpontosítja, hogy csak a „már meglévőt igyekszünk egymás zsebéből kidulakodni.“

Helytelen tehát az az egész nevelési irányzat, melyet ma uralunk és amely mellett „a jogi és társadalmi tudományok (az osztozkodás

kérdései) teljesen háttérbe szorítják a természettani ismereteket (a termelés kérdését).“

Nem tudunk segíteni a gazdasági élet nyomorúságain, míg nem reformáljuk a termelést, nemcsak azért, mert ez van nálunk tulsúlyban, hanem mert ez szorul leginkább a reformra. A reform pedig csak az lehet, hogy tanult, képzett mezőgazda nemzedék nyisson új erőforrásokat a nemzeti vagyonosságnak és szaporítsa ezáltal a gazdasági értékeket.

Szép kilátások biztató képét vetíti a jövőbe ez az okos eszme, mely megérdemli, hogy széles körök öntudatában verjen íészket és sok akarataknak adja meg az elhatározó lökést.

Jön a balpárt Kassára?

— Vasárnap népgyűlést tart? —

A számra és fajsúlyra jelentéktelen balpárt vasárnap, november hó 29-én Kassán népgyűlést tart. Azt írja *A nap*, tehát igaz. Tehát igaz, hogy jönnek, most azonban azt is jó volna tudni, hogy ki hívta őket. Kinek köszönhetjük a szerencsét, hogy Kassa falai között jövő vasárnap a balpárt vitézi tornát rendez. Kinek? Mert többszámaban aligha beszélhetünk. Itt valaki tréfát ütött az ifju honmentőkkel. Itt valami ugratásról van szó, mert mi balpárti polgárságot nem ismerünk, annál kevésbé van tudomásunk róla, hogy itt népgyűlést szerveztek volna.

Még ha a Nap is írta — mely pedig soha tulsúlyba nem esik ugy-e bár? — még akkor is kételkedve kell fogadnunk, hogy itt vasárnap szerencsénk lesz — a balpárthoz. Ha jönnek, legfeljebb a szociáldemokrata párttal cimboráskodva rendezik a népgyűlést, mint Debrecenben, ahol nemzetközi vörös zászló alatt, a Marsailles induló útemeire lépkedve vonultak fel!

De ha így jönnek, akkor ne hirdessék, hogy Kossuth Lajos szeplőtlen tisztaságu függetlenségi elveit sajátították ki. Mert Kossuth zászlója és a nemzetközietek vörös posztója — egy szószekeken meg nem fér. Velük alig van valaki Kassán, de ha így jönnek, meglátják, ki van ellenük! Azért, mi nem hisszük, hogy vasárnap szerencsénk lesz a balpárthoz. Nem, még ha igazmondó laptársunk — a Nap is írja.

FRÁTER LORÁND

egyetlen dalestéye december hó 13-án, a „Schalkház“ disztermében.

Jegyek 7, 5, 3, 2 koronáért válthatók LÁSZLÓ BÉLA könyvesboltjában Kassán, Fő-utca 33.

Választási mozgalmak.

Uj jelölés az V-ik kerületben.

A mióta az üres mandátumok száma egygyel Rozmann A. lemondása folytán, megszorodott, aki virilis jogon tagja a törvényhatósági bizottságnak, a jelöltek száma is megszorodott az V-ik kerületben. Ha úgy tart tovább, választásig 6—7 jelöltben válogathat a V-ik kerület választó polgársága. A régi jelöltek közül Nagy Géza dr. és Deutsch Jenő jelöltsége továbbra is fennáll. Mind a kettő hetek óta agítál a kerületben és csak természetes, hogy pártot szerzett magának. Tegnap este Grossmied Géza dr. ügyvéd érdekében volt jelölt értekezlet a Royal udvari termében. Az értekezleten Polinszky Emil elnökölt, az előkészítő bizottságba meghívott 70 választó közül körülbelül huszan jelentek meg. A választói listát Ékes Lajos dr. olvasta fel s a jelen voltak kiszemelték azokat a választókat, akiknél a jelölt érdekében eljárnak. Szerdán újabb értekezlet lesz, melyre már az összes választók kapnak meghívást.

Az I-ső kerületben minden csendes. Siposs A. Gyula kamarai elnök megválasztása bizonyos. Nincs ellenjelöltje, de nem is volna tanácsos vele a mérközést felvenni, mert a kerület polgársága egyhangulag kitart mellette — egészen a győzelemig.

Sekszpir-est a színházban.

A makrancos hölgy.

Ez az erős komikummal megirt vigjáték, — helyesebben bohózat, Sekszpir vas-tag humorát élénk színekkel és markáns vonalakkal fejezi ki. A bohózat alapötlete, hogy a makrancos nőt elrémítő módszerrel kell megfékezni és engedelmességre szoktatni, — nem eredeti, hanem a román irodalom régi és szokszor feldolgozott témája, mely Sekszpir genialitását is foglalkoztatta. „The Taming of the Shrew“ (A makrancos megfékezése) címmel már 1594-ben megjelent nyomtatásban egy darab, — mely perze színpadon jóval előbb ismeretes volt, s a melyről az újabb kritika azt tartja, hogy nem Sekszpir műve, hanem másvalakié, melyet a nagy költő felhasználott. A jeleneztése megegyezik Sekszpir darabjával, de ez utóbbi dialogizálása teljesen eredeti s az előbbinek párbeszédeiből csak itt-ott használ fel egy jelentéktelen vonást. A régi darab Athénben játszók s a szereplők neve — Kata kivételével — más.

Egyébként van egy XIV. századbéli spanyol elbeszélés is, mely szerzője említése szerint már eredeti s amelynek az a főpénja, hogy a szeszélyes veszekedő asszonyt férje heroikus kurával fejezi meg. Sokféle változatban huzódik ez a téma több nemzet irodalmában át, Angliában egészen a XVI. század közepéig, mely időtájt „Egy veszekedő és mérges asszonyról szóló vídám tréfa“ címmel ballada formájában jelenik meg és mely feldolgozásban az összes eddigieket felülmúlja a kura nyersessége.

Sekszpir eme darabját valószínűleg 1594-ben írta meg, később azonban többféle képen átírta s megváltoztatta. Mélyebb eszméket nem szabad keresnünk benne, és aki finomítani vagy simítani igyekszik a darab meglehetősen darabos humorát, akárha a kritikai elemzésben, akárha az előadásban teszi azt, kárt tesz abban az egységes színezésben, mely a szerkezet sajátos összetétele folytán áll elő.

Nálunk jó előadásban került színre ez a kacagtató bohózat. Egészséges humora a maga duzzadó pufókságában alakult ki úgy az egyes szereplők kezében, mint az összjáték harmóniájában. Régi idők jókedvű, szabadszólású embereinek derült kedélye áradt le a színpadról és megneveltette a mai kor gyermekeit, akiket frivolitásokkal telített ko-

mikummal nevel a modern bohózat-irodalom. — Komjáthy (Petruccio) élvezetes alakítása mellett Fái Flóra (Kata) gyönyörű játéka tetszett kiváltképen. Ujváry (Grumio) harsogó kacajokat kelteit. Jók voltak: Étsy Emilia, Bartha, Serfőzy, Magyar, Szomor, Rác dr. — Közönség nem sok volt a színházban.

HIREK.

Szenzációs magyar találmány.

A magyar tudós világ egyik elismer kitűnősége, Klupathy Jenő dr. egyetemi tanár és egy kiváló tehetségű budapesti fiatal ember, Berger Krisztián teljesen új és meglepő elveken alapuló találmányt mutatott be tegnap délelőtt meghívott, előkelő közönség előtt a közlekedési tanfolyam természettani termében.

A bemutató előadást és kísérleteket Klupathy Jenő dr. tartotta. Találmányuknak lényege a drótnélküli távkapcsoló rendszer, még pedig fény vagy hang segítségével. Olyan hatásokat tudnak elérni fényvel és hanggal, a mi az első percekben, a mi magyarzatát nem kapjuk, csodával határos. Demonstráltak például, hogy sípszóra kigyult egy villámos csillár, majd forgásba jött egy propeller-csavar és elült egy puska-poros akna. Rendszerüknek praktikus alkalmazhatósága százféle lehet. Első sorban a torpedó-kormányzásra alkalmas. A torpedónaszádról fényugárral, vagy hanggal irányítani lehet a kibocsátott torpedót az ellenséges páncélosra, olyanformán, hogy a torpedó üldözi a mozgó páncélost s addig követi, a míg el nem találja.

Kétségtelen, hogy a kormányzásnak ez az új neme, ha alkalmazást talál haditengerészetünkben, flottánk erejét és hatalmát egyszerre meghatványozza és szinte legyőzhetetlenné teszi. A találmány másik praktikus alkalmazása az új vasuti jelzőberendezésben nyilvánul, ami szinte kizárja az olyan vasuti baleseteket, amelyek a szemafel hibájából, vagy a lokomotívvezető éberségének hiányából ered. Ha tilos a pálya, akkor vagy a távkapcsoló-rendszer segítségével, vagy egy elmésen szerkesztett ütköző révén a lokomotív-vezetőt egy a szemé előtt kigyult villámos lámpa, a füle mellett megszólaló csengő figyelmezteti kötelességére, sőt automatikusan működésbe jön a fék is, amely megállítja a vonatot. Klupathy tanár kísérleti modelleken bemutatta a torpedó-irányítást s a demonstráció fényesen sikerült. A hallgatóság lelkesen éljenzett a főtálatáloknak.

— Kérem Kassa sz. kir. város közönségéhez. Ünnepet ültünk! Az Orsz. Diák Kongresszus alkalmából f. hó 27. délutánján városunkba érkezik hazánk díszes, virága, a magyar ifjuság. Fogadjuk őket lelkes szeretettel s díltözessük lobogódiszba a kongresszus napjaiban (nov. 27—30.) ezt az ősi kuruc várost! Hazafias üdvözléssel *Kyantz Dezso*, az O. D. K. fogadó bizottságának elnöke.

— Elhamvadtt község. Késmárkról jelentik: Ma reggel 4 órakor Szászteleken Sisenko gazda csürében tűz támadt, mely az orkászterü viharban rohamosan tovaterjedt és az egész községet, a felvégi korcsma kivételével, teljesen elhamvasztotta. Az egész falu lakossága koldusbotra jutott s két ember elégett.

— Fráter Loránd Kassán. Mint lapunk néhány nap előtt már jelezte, Fráter Loránd, a magyar dal egyetlen és igaz dalnoka december 18-án Kassára érkezik, hogy este a Schalkház dísztermében egyetlen dalestélyét megtartsa. Fráter Loránd 2 év előtt volt utoljára Kassán és mondanunk sem kell, hogy kedves dalaival és hegedűjátéká-

val meghódította a közönséget, mely szülni nem akaró tapssal jutalmazta a dalköltő szép előadását. Ha még felemlítjük, hogy a dalestély korotében Tarnay Alajos, a kiváló zongoraművész is résztvesz kíséretével és néhány önálló zongoraszámmal, — olyan hangversenyben lesz részünk, amely minden embernek élvezetet fog nyújtani. Jegyek válthatók László Béla könyvesboltjában, Fő-utca 38. sz. a. 7, 5, 3, 2 koronás árban.

— Választás előtt. A választási mozgalmhoz tartozik a következő párbeszéd:

Egyik választó: Jó napot barátom, kire szavazzunk.

A másik: Én már ötnek elígertem az egy szavazatomat!

— Mintha csak engem kopirozott volna. (Nevet.)

— Tudja, nem akarok senkivel rossz viszonyba lenni. Van egy kis váltócskám a bankban. Ki lát a jövőbe? Még pör lehet belőle. Meg azután a közegészségügy sem kutyá. A sógorom már napok óta sir, hogy én öt tönkre teszem, ha nem arra szavazok, akinek ő korteskedik. Ami pedig engem illet — az üzlet. Nekem is élni kell. Csak nem savanyítom be a termést.

— Körülbelül nálunk is úgy van, csak más variációban. Szóval mi független polgárok vagyunk.

— Mi igen, mert nekünk nem parancsol sem a főispán, sem a püspök, sem a finác direktor. Csak . . .

— Igen, csak a jelöltekben van a hiba. Elvégre, nem mi akartuk, hogy lépjenek fel, ők számítanak — a polgárságra, mely olyan független.

— Szóval szavazzunk.

— A viszontlátásra december 8-án, az urnánál. (Elbucsznak s e közben mind a kettő arra gondol, hogy vigye a fene a polgári jogokat, ők bizony átalusszák az egész vasárnapot, mert minék vesszenek össze!)

— Tolvaj a konyhában. Ma este egy ismeretlen asszony beosont Polányi gyógyszerész lakásának konyhájába s mialatt a szakácsné a szobában tartózkodott, ellopta az étkezéshez előkészített evőeszközöket. A rendőrség a tolvaj kézrekerítése végett a szükséges intézkedéseket megtette.

Minden házban legyen gáz.

Jelen hirdetésünk közzétételekor azon eszme vezetett bennünket, hogy a nagyérdemű közönséggel a légszesszel való főzés előnyeit megismertessük és tudomására hozzuk azon előnyös feltételeket, amelyek mellett minden egyes háziasszonyok módjában áll a légszesszel való főzés előnyeirel a gyakorlati élet után is meggyőződni.

A légszesszel való világítás, főzés, sütés, vasalás nem csupán a jobb móduak kényelmére és anyagi előnyére szolgál, mint azt gyakran említeni halljuk, hanem ellenkezőleg, határozottan előnyös minden néposztály takarékos háziasszonyára nézve is. Bizonyítja ezt az is, hogy egy egyszerű polgári háztartásnak évente 250—300 m³ légszessz főzési célra elég, ami naponta kb. 0.8 m³ tesz ki, minek értéke pénzben 14—20 fillér. Eltekintve ezen aránylag igen csekély anyagi költségtől, már maga a kényelmes és tiszta kezelés is megfizethetetlen.

Alkalmat nyújtandók mindenkinek arra, hogy magának ilyen gázfűtőt beszerezhesen, azon előnyt adjuk a nagyérdemű Közönségnek, hogy légszesszfűtőkhöz szolgáló légszesszvezeték 10 méternyi hosszúságig bizonyos feltételek mellett saját költségünkön eszközölünk és ezenkívül 1 drb. két nyílású gázfűtőt, valamint a konyha világításra szükséges egy egyszerű lángot mi szolgáltatjuk, ezen anyagok azonban a mi tulajdonunkban maradnak.

Tekintettel az itt körülírt rendkívüli nagy előnyökre kérjük a n. é. Közönséget, hogy erre vonatkozó b. megrendeléseit a Légszesszgyár igazgatóságánál eszközölni és esetleges személyes tudakozódásokkal is ide fordulni sziveskedjék.

Kassai Légszesszgyár.

— Megölte a széngáz. A Balog János által vezetett kath. legényegyesületi építkezésnél ma éjjel halálos szerencsétlenség történt. *Spin Dankó* János lengyel napszámos az építkezésnél éjjeli őrnök volt alkalmazva. Tegnap éjjel a nagy hidegben is örködött az építkezésnél. A falszáritás céljára az épületben koks kályhák vannak felállítva. Eze-

ket a kályhakat az éjjeli őr fűtötte. A nagy hidegben, úgy látszik, melegedni akart a kályhatűznél, miközben a kiáradó széngáz-tól eszméletét veszítette. Reggelre Szilágyi János házfelügyelő, amint a szobába lépett, az éjjeli őr a kályha mellett halva találta. A szerencsétlent a széngáz megölte. A rendőri vizsgálat szerint az éjjeli őr zárta volna el a szellőztetés céljából nyitva tartott felső ablakot s ebből támadt volna a szerencsétlenség. A szerencsétlen áldozat nejét a rendőrség táviratban értesítette a halálesetről.

Kossuth Ferenc levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ” bedörzsölése jó hatásúnak mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.”

KOSSUTH FERENC.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székely-havasi

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz

egjobb szernek bizonyult a est és izmok edzésére. Üdit és frissit. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyuró-kendő-kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszagatás és minden nemű meghülésből eredő

bajok ellen. A székely-havasi „INDASZESZ” össze nem tévesztendő közönséges sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ” székely-havasi gyógyfüvekből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyfű sósborszesz. Egy üveg székely-havasi „INDASZESZ” fölér 10 üveg közönséges sósborszeszszel.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székely-havasi „INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben minden gyógyszerertárban, valamint Kassán a főelárusítónál, Pallaghy Béla drogériájában.

Magyar Otthon. Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejártua szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Színház.

— Vájjunk el — Urai Mellával. Sardou, a most elhunyt francia mester emlékének áldoz a Kassai Nemzeti Színház, amikor egyik legsikerültebb, finom lelki rajzzal föllepített darabját, a *Vájjunk el* vigjátékot szerdán este előadja. Az előadás érdekességét fokozza, hogy a vigjáték fő női szerepét Cyprienet Urai Mella, a Modern Színpad művésznője játssza. Urai neve művészkörökben igen jó hangzásu. A fiatal művésznő a fővárosi sajtó elismerő figyelmét már több alkalommal magára hívta. A kassai közön-

ség is érdeklődéssel várja a jóhírű vendéget, aki bemutatkozásul nehéz szerepet választott s már ezzel is művészi öntudatának jelét adta.

— Mária Magdolna — a kassai színpadon. Hebbel Frigyes a naturalisztikus német drámaírás egy kiváló művelőjének nagy hatású drámája, a *Mária Magdolna* csütörtök este kerül színre a kassai Nemzeti Színházban. Egyszerű polgáremberok sorsát vizsgálja az író. Antal asztalos mesternek van egy Károly nevű fia, aki könnyelmű, heves vérű, de alapjában jó fiú. Nővére Klári, nemes szívű, érzékeny, szerelmes leány, aki szüleiért minden áldozatra képes. Vőlegénye Leonard községi pénztáros közönséges jelentéktelen ember, titkos imádója pedig a leánynak Frigyes titkár. Ők nagyon szeretik egymást. Károlyt lopás gyanúja miatt letartóztatják. Ez a szegény megöli az anyát, Klári pedig megesküszik anyja holttesténél a lesújtott apának, hogy tisztességes marad. Pedig akkor már elcsábitotta a vőlegénye. Ez a vőlegény, amint meghallja Károly letartóztatását, lemondó levelet küld. Klári felkeresi őt — nem a saját érdekében — édesapjára való tekintettel kéri, ne hagyja őt szegényben, az apja meghalna, ha megtudná bűnét. Leonard hajlandó erre, ha Klára kijelenti, hogy szereti őt. Ezt nem tudja megmondani, mert szíve Frigyesé. Károlyról kiderül, hogy ártatlan volt. Frigyes, aki szereti a lányt, amikor megtudja, hogy Leonard egy önfeléd pillanat helyzetében Klári tisztességével visszaélt s most nem akarja feleségül venni, párbajra hívja a csábitót és megöli. Mig a párbaj folyik, Klári a szenvedések elől a halálba menekül, a kutba öli magát. A kassai előadáson Klarit Fái Flóra játssza. A többi főbb szerepeket Faragó, Bodrogi, Szomory, Rácz, Bársony játsszák.

Színházi műsor:

Kedd: *Tatárjárás*. Operette.

Szerda: Urai Mella k. a. vendégfellépéssel: *Vájjunk el*. Vigjáték.

Csütörtök: *Mária Magdolna*. Dráma.

Péntek: másodszor, *Mária Magdolna*.

Szombat: *Hajduk hadnagya*. Daljáték.

Vasárnap: délután *A bányamester*, operette, — este *A vén bakancsos és fia* a *huszár*, népszínmű.

TÁVIRAT — TELEFON.

A képviselőház ülése

Budapest, nov. 24.

A képviselőház mai ülésén Juszt Gyula elnökölt. A börtörvény harmadszori olvasásában való elfogadása után folytatták a költségvetés vitáját. Kuszka István rövid beszéde után Harambásics Ágoston horvátul beszélt, majd Nagy György mondott hosszabb beszédet.

Nem fogadja el a költségvetést, mert bizalmatlan a kormány nyal szemben. A koalíciós képviselőkön kívül ma már senkisek koalíciós érzelmű. A koalíció uralma alatt 360 millióval emelkedett a költségvetés anélkül, hogy az ország teherviselési képessége fokozódott volna. Az új törvények a szegény népet sújtják, példa erre a szesz-törvény. Beszél a tisztii fizetések ellen. Törvénytelennek tartja, hogy azt a delegáció szavazta meg. A delegáció tullepte hatáskörét és ezért a kormány felelős. Támadja a miniszterelnököt a jubileumi kereszt miatt.

Eközben elnök figyelmezteti, hogy a korona személyét ne vonja a vitába, majd rendre is utasítja.

Nagy György tiltakozik az ellen, mintha ő a korona személyét a vitába vonná, ő épen a miniszterelnököt támadja.

— Molnár Jenő: Vágd fiám, Forgách vágd! (Derűtlenség).

Nagy György ezután támadja és elv-feladással vádolja a függetlenségi pártot, majd szünetet kér, de elnök megtagadja, mire röviden befejezi beszédét.

Szünet után elnök jelenti, hogy Hoitsy Pál sürgősségi indítványt nyújtott be. A névsor felolvasása után kiderült, hogy 154 aláíró képviselő van jelen. Feltűnést keltett, hogy az ívet Lengyel Zoltán és Leitner Adolf is aláírták.

Ezután még Magdics Póro horvátul kibeszélte az ülést. A sürgősség felett holnap szavazással döntenek.

Vasuti szerencsétlenségek.

Budapest, nov. 24.

Alig mulik el nap vasuti szerencsétlenségek nélkül. Ma Szabadka közelében Kiszállás állomás mellett a budapesti tehervonat beleszaladt az ottan álló tehervonatba. Az összes kocsi összetörték, a szállított állatok elpusztultak. Emberéletben nem esett kár. A karambolt hibás váltóállítás okozta.

A dunaparti pályaudvaron tegnap történt szerencsétlenség ügyében megindult nyomozás kiderítette, hogy a balesetet Sviderszki Aladár forgalmi hivatalnok mulasztása okozta. Sviderszkit a rendőrségen őrzik. Nagyon meg van törve és folyton azt hangoztatja: Borzasztó, hogy egy apró mulasztásnak ilyen súlyos következményei legyenek. — Heider Kálmán mozdonyvezető a kórházban haldoklik.

Bedőlt iskola.

Dorozsma, nov. 24.

A dorozsmai népiskola bedőlt és több gyermeket maga alá temetett. Két leány meg is halt. Az iskolaépület már régóta korhadt volt és kérték is a váci püspököt, hogy renováltassa az iskolát, de a püspök erre csak az esetben volt hajlandó, ha az iskola katolikus jellegét kifejezetten megtartja.

Háborus hírek.

Budapest, nov. 24.

A Mária-Terézia laktanyában elhelyezett 6. gyalogezred parancsot kapott, hogy Boszniába induljon.

Cettinje, nov. 24.

A montenegrói fejedelem Kronfeld Lajos közös tűzerőhadnagyt, aki Bécsből több sikkasztás után megszökött, őrnaggyá nevezte ki.

Bezárták az egyetemet.

Bécs, nov. 24.

A folyton ismétlődő verekedések miatt az egyetemet bizonytalan időre bezárták.

Kassai Nemzeti Színház.

1908. november hó 24-én (páros)

Tatárjárás.

Operette 3 felvonásban. Irta: Bakonyi Károly. Zenéjét szerette: Kálmán Imre.

SZEMÉLYEK:

Lohonyai, altábornagy	— — —	Faragó Odön
Treszka, a leánya	— — —	Étsy Emilia
Riza, báróné	— — —	Várady Margit
Imrédy, huszárkapitány	— — —	Dr. Rácz Ede
Lőrentey, főhadnagy	— — —	Pápay Lajos
Elekes, hadnagy	— — —	Szomory Miklós
Wallerstein, t. bakahadnagy	— — —	Magyari Lajos
Mogyoróssy, huszárönkéntes	— — —	Mezey Margit
Virág, strázsamester	— — —	Burányi Ferenc
Turi, szakaszvezető	— — —	Miskey József
Gerő, intéző	— — —	Ujvári Lajos
Bence, béresgazda	— — —	Bartha István
Wuffka, ezredes	— — —	Serfőzy Gy.

FELDM ANN HERMAN ASSA.

Felsőmagyarország legnagyobb férfi- és flu-ruha áruháza Fő-u. (Megyeház).

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a **Kassán** 40 év óta fennálló**férfi-, flu- és gyermekruha áruházamat**

a mai kor igényeinek megfelelően újonnan átalakítottam. Ezentul összes áruimat

szigoruan betartott szabott árakmellett árusítom. — **Az árak minden egyes ruhadarabon fel lesznek tüntetve.** — Raktáramat a legfinomabb — nagyjából — saját készítményű férfi-öltönyök, felöltők, sport ruhák és különleges gyermek-ruhákkal szereltem fel, melyekkel a vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem.

Amidőn az irántam eddig is tanúsított szives bizalmat megköszönni szerencsém van, kérem azt részemre továbbra is fenntartani.

Mérték utáni rendelésekhez
finom és divatos gyapjuszövetekből állandó raktárt tartok.

Kiváló tisztelettel

FELDMANN HERMAN.o o o **LELKIISMERETES MUNKA.** o o o**STEINER ADOLF ÉS TSA**csatorna és vízvezeték berendező **KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.**

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

:: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Jutányos árak.

Jutányos árak.

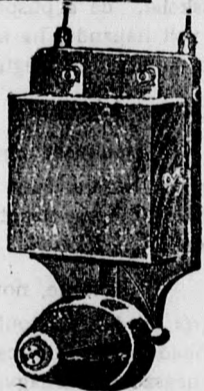
Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.**Fluméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zára, Spalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castélnuovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22 $\frac{1}{2}$, Cattaróig csak 26 óra.**Fiume-Velence:** hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.**Fiume-Ancona:** hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest, (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.**Klobusitzky-utcán**a Forgách-féle kastély, parkkal, sarokház és építkezési telkek előnyös fel:: tételek mellett eladó. ::
Bővebbet Dr. **SZAUBERER** és Dr. **HERCZ** ügyvédek irodájában Fő-u. 29.**BALLA MIHALY**
mechanikus és villamos szerelőTelefonszám: 372. **Kassa, fő-utca 51. sz.** Telefonszám: 372.1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni, hogy bármely gyárral a **házi távirtda, távbeszélő, villámhárító és villanyvilágítási szerelésben** a versenyt felveszem. o oAllandó nagy raktár villanyvilágítási csillárok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi villanyozó gépekben. **Vidéki megrendeléseket azonnal és leggyorsabban készítek.** Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok. Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.**BRADOVKA**
tisztít a leggyorsabban.

Alapítási év 1812.

BRADOVKA
fest a legszebben.Gyár és felvételi üzlet:
KASSA, Kossuth Lajos-utca 24.**BRADOVKA GYULA**
kelmefestő és vegytisztító gyára
KASSA, Kossuth Lajos-utca 24.

Telefonszám 382.

Murányi József kiadó.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.

Dlcsó pirszén (Koksz).

A kassai légszeszgyárban kapható:

Darabos pirszén 100 kg. 4-20 K
Dió pirszén 100 kg. . 4-40 KA házhoz szállítás és elhelyezés
100 kilogrammonként 20 fillér.Légszeszgyár és villamtelep
igazgatósága Kassán.

oooooooooooooooooooo

A januárban előléptetett vagy a honvédséghez áthelyezett tartalékos tiszt urak **FÉLARON** szerezhetik be egyenruhájukat**LICHTIG LIPÓTNÁL**

Kassa fő-utca 103.

Közös egyenruhakat átcsereél honvédségi egyenruhákért.

oooooooooooooooooooo